

nombrosos (8 en Förstemann, amb amplificacions SKARD 4, i SKARP 6). I més nombrosos encara els formats amb -BAD 2n. membre (23 en Först. 225, + 11 en -bada), (M.-Lübke, *Aport.* I, 56; i Aebischer, *Onmat.*, p. 25); d'altra banda el (5) vindrà d'una variant formada amb -BÔD(A) (68 + 46 noms en Först.). Probablement noms gòtics, que escassegen en el Först.; o bé es pot tractar de SKIRBALD (que Först., 130, documenta en anglo-saxó i en la Vita Sti. Bonifatii, S. VIII). En particular *Escarbot* podria resultar d'un encreuament d'aquest amb *Argibud* que té per a nosaltres l'interès de constar com nom d'un abat de Catalunya (així Först., 145) que pren part en el Concili de Toledo de l'any 684. Més compostos germànics en SKARA, veg. en el DECH VI, 52a28-60).

Afegim-hi encara: *Escarvat*, cavaller de Carcassona o Beziers, a. 1179 (*Li. Fe. Ma.* II, 340). I potser *L'Escarbat* NP que registro a Vilanova d'Alcolea.

Escarbonate, V. apèndix a *Escart*

ESCARDIVOL

Gran i antiga masia dels afores del terme de Viver i Serrateix (Berguedà).

PRON. MOD.: *askardíbul*, oït allí mateix per JCor. 25 (6-II-1932).

ETIM. Semblaria un derivat adjectival en -ivol del mot *esquerda*, en el sentit de 'lloc trencat, esquerdat, fragós'. J. F. C.

Escaric, *Escarigues*, V. *Escariu*

ESCARIU

Antic llogaret de l'alt Berguedà reduït avui a un mas muntanyenc.

Ara no és més que un casal solitari, te. Brocà, dalt de la serra que separa la vall de Gréixer, que desemboca prop de Bagà, de les clotades del Pendís i de la Font del Faig. Actualment diuen *Escriu*: C. A. Torras (*Pir. Cat.* VI; i IX, 89, i mapa militar a 1:100.000). Fins als nostres dies pertanyia a una noble família de l'encontrada (Serra Vilaró, *Pinós i Mataplana* I, 112).

PRON.: *askriü* oït a Bagà i a Morquerols, 1928. 45 Hi havia església.

MENCIONS ANT. 938: «--- in Berchitano --- in Garèxere --- ipsa Regolella --- ecclesia que est in *Ascariu*» (Abadal, *Cat. Car.* II, 164); en una altra versió d'aquest segle el mateix precepte carolingi porta, en un ms. «eccl. que est in *Scarit*» i en l'altre ms. «e.q.e. in *Ascariu*» (id. ib., 160.25, 172.22); 1256: P. d*Escariu* (Serra, o. c. I, 391); 1260, de nou l'esgl. «Sta. Eulalia d'*Escarit*» (Serra, o. c., vol. III, 316).

1292: «Bernat d'*Escariu* et filius Ferrer --- mansi et 55 hospitii de *Escariu*» (Serra, vol. I, 112); 1306: R. de *Schariu*» (id., I, 120); 1314: «Na Serena d'*Escariu*, muller de Bg. de *Paller*» (Serra III, 235); 1350: «eccl. Sta. Eulalia d'*Escariu*» (ib. III, 208); 1368: Ramon d'*Escariu* (ib. I, 185); 1410: «eccl. Beate Eulalie de 60

Squeriu» (Serra, III, 208). Ara tinc nota del cognom *Escriu* com propi de la Seu d'Urgell (*BABL* XVI, 2981; *AlcM* també a Casserres, Bellver, el Bruc, Bna., Tarr.).

ETIM. Ja va quedar establerta en E. T. C. I, 42, 14, 41: ASCARĪCĪ genitiu del NP germànic ASKARIK (Förstemann, 148), com un dels NLL del Nord del Princ. provinents de tals NPP en genitiu -ICI *Arderiu*, *Guitarriu*, *Llongarriu*, *Puj-olriu*. En la grafia arcaica -f de les mencions de 980 i 1260, tenim el signe usual llavors de la -z: etapa prèvia, ja sonoritzada llavors, de la -y catalana.

El NP en qüestió és freqüent també en la doc. catalana medieval, sigui en la forma llatina —*Ascaricus*, a. 975, doc. d'Ovarra (Abadal, P. i Rbg. n.º 236)— sigui amb la sonorització romànica del so k en el so g: «P. filius Russilionis *Escarig*», doc. d'Elna, 1155 (colle. Moreau LXVIII, 2).

HOMÒNIMS O PARÒNIMS catalans. La GGC 20 (Gir., p. 1004) cita *Escaric(h)* com a nom del riuet afl. de l'Onyar, en te. de Riudellots de la Selva, avui alterat en *El Cric* (per substitució de l'article modern en lloc de *Es-* que es prengué per l'antic article vulgar de IPSE); fem. plural: *Escarigues*, contret com *Escrigues*, veïnat del te. de Merlès; en un poble veí, també Lluçanès és cogn. arrelat dels propietaris del mas Vila-rasa, de St. Boi (XLVI, 152, 36). Cogn. que abans es troba en la forma plena: a. 1408, Johan d'*Escarigues*, que havia passat a ser comanador dels Hospitalers de 30 l'Espuga-Calba i Vallmoll (MiretS., *TemplH.*, 449).

En la forma provinent del genitiu ASCARICI va donar força HOMÒNIMS TOPONÍMICS mossàrabs i gallego-portuguesos. En fonètica mossàrab -ICI s'havia de tornar -iç, com ja va indicar M.-Lübke (*Das Katalanische*, p. 160) a propòsit de *Escriche*, -*riche*, si bé ell creia que això no es trobava en domini català. Al contrari trobem sengles masos d'*eskeriç* com a nom d'importants i velles pagesies del Maestrat i alta Pna. Cast.: algunes en els termes de Tírig, Benafigos i Tales (XXVIII, m. 98.8; XXIX, 86.10, 180.20). I molt estès i arrelat localment com a cognom a la major part del P. Val.: en tinc nota com a cognom arrelat (grafiat *Escrig* o *Escrich* però sempre pron. -iç) a Benafigos (XXIX, 88.6), a Llucena (BDLC XII, 295), Massalavés (XXXI, 7-21). I l'insigne filòleg Josep Escrig, autor del dicc. valencià més segur i informatiu, a. 1851, de vella família de Lliria.

En la zona mossàrab castellanitzada, hi ha *Escriche* poble important no lluny de la ciutat de Terol, i *Escaricbe*, prop de Pastrana, a la prov. de Guadalajara (Jungfer, *Sp. ONN. germ. Ursprungs*, RHisp. XVIII, 31).

Encara més en domini gallego-portuguès. El NP *Ascaricus* hi abunda en les fonts medievals (M.-Lübke, *Aport. Namenstud.* I, 13-14); ja figura en les Actes dels Concilis visigòtics (Jungfer, l. c., p. 7) i més tard en la forma port. *Escarigo* (J. Nunes, *Homen. Mz. Pi.* II, 586); d'aquí un NL port. *Escarigo*; i provenint del genitiu, com el nostre *Escariu*: *Escariz* i *Escarigo* NLL, de Portugal (J. Nunes i VKR VI, 147). També a Ga-